

В.В. БЕРЕЗНЮК, О.А. ЧОРНОКУР, О.М. ГОСПОД

ЗАСТОСУВАННЯ НАЗОМЕРА В ХІРУРГІЧНОМУ ЛІКУВАННІ ХВОРИХ З ПОЛІПОЗНИМ РИНОСИНУСИТОМ

*Каф. оториноларингології (зав. – проф. В.В. Березнюк)
ГУ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»*

Поліпозний риносинусит (ПРС) – хронічне захворювання слизової оболонки порожнини носа і навколоносових пазух (ННП), яке характеризується утворенням поліпів, що складаються переважно з набряклої тканини, інфільтрованої еозинофілами, і подальшим рецидивуючим ростом.

Сучасні можливості внутрішньоносової хірургії, такі, як використання ендоскопів і шейверів, дозволяють видаляти поліпи з усіх уражених ННП, керуючись принципом мінімальної інвазивності. Мінімально травматичне хірургічне втручання дає найкращі результати, що супроводжується меншим прогресом захворювання. Мінімально інвазивність хірургічного втручання і обов'язкове його поєднання з післяопераційним медикаментозним лікуванням є загальноприйнятою практикою у багатьох країнах [5].

Основним завданням в ранньому післяопераційному періоді є швидке загоєння пошкодженої слизової оболонки порожнини носа і навколоносових пазух з відновленням дихальної і нюхової функцій [1, 6].

Одним з препаратів, які активно впливають на відновлення слизової оболонки порожнини носа і ННП в ранньому післяопераційному періоді є «Назомер», який містить у своєму складі гіалуронат натрію і декспантенол в сольовому розчині.

Мета дослідження – вивчити ефективність застосування препарату «Назомер» у пацієнтів з поліпозним риносинуситом після ендоскопічної поліпосинусотомії.

Матеріали і методи дослідження

На базі клініки отоларингології ДУ «Дніпропетровська медична академія МОЗ

України» було проведено хірургічне лікування 30 пацієнтів з поліпозним риносинуситом, яким в післяопераційному періоді, окрім стандартного лікування, призначався препарат «Назомер» (по 3 вприскування в кожную половину носа тричі на добу).

До контрольної групи увійшли 30 пацієнтів, яким в післяопераційному періоді проводилося тільки стандартне лікування, яке включало щоденний туалет порожнини носа та промивання порожнини носа водно-сольовими розчинами. У пацієнтів контрольної групи частота застосування водно-сольових розчинів була аналогічною застосуванню «Назомера» в основній групі.

Усім пацієнтам проводився стандартний набір обстежень, який окрім загальноклінічних лабораторних методів дослідження, включав отоларингологічний огляд, ендоскопічне дослідження порожнини носа і носоглотки, комп'ютерну томограму порожнини носа і навколоносових пазух, а також риноманометрію – визначення опору порожнини носа.

В якості критеріїв клінічної ефективності були вибрані дані ендоскопічного дослідження порожнини носа і показники передньої риноманометрії, які вираховуються з показників носового потоку і градієнта тиску, вимірюваних приладом. Нами використовувався риноманометр «Optimus», призначений для визначення параметрів дихальної системи людини методом передньої або задньої активної риноманометрії. Більшість дослідників прийшли до висновку, що передня активна риноманометрія – найбільш точний метод з фізіологічної і аеродинамічної точок зору. Під час прове-

дення риноманометрії тиск вимірюється в паскалях (Па), а повітряний потік – в см^3 за секунду ($\text{см}^3/\text{с}$) [2-4]. Дослідження проводилися на 3; 5 і 7-у добу після хірургічного лікування.

При ендоскопічному дослідженні порожнини носа проводилася оцінка змін слизової оболонки порожнини носа в балах (0-2): набряк (0 – немає набряку, 1 – помірний набряк, 2 – сильний набряк); наявність виділень (0 – немає, 1 – помірні, 2 – рясні).

Дані ендоскопічного дослідження порожнини носа і показники риноманометрії були оброблені методом варіаційної статистики. Різниця вважалася статистично значимою при вірогідній погрішності $p < 0,05$.

Результати і обговорення

За даними риноманометрії в основній групі виражене порушення носового дихання виявлено у 21 пацієнта (70%), помірне порушення – у 9 (30%); в групі порівняння виражене порушення носового дихання виявлено у 18 пацієнтів (60%), помірне – у 12 (40%). На рис. 1 і 2 представлено результати ендоскопічного дослідження порожнини носа у пацієнтів обох груп, отримані на 3; 5 і 7-у добу після хірургічного лікування.

Найбільша різниця у показниках ендоскопічного дослідження у пацієнтів обох груп спостерігалась на 7-у добу – на 24% та 20%, відповідно.

Показник носового дихання за даними риноманометрії (рис. 3) у обстежених основної групи на 3-ю та 5-у добу післяопераційного періоду був кращим, ніж у хворих контрольної групи – на 26% та 24%: відповідно, $4,43 \pm 0,15$ і $5,58 \pm 0,27$ $\text{см}^3/\text{с}$ та $2,76 \pm 0,19$ і $3,43 \pm 0,21$ $\text{см}^3/\text{с}$.

Побічних небажаних явищ і алергічних реакцій, пов'язаних із застосуванням «Назомера», не відзначалося.

Висновки:

1. Застосування препарату «Назомер» в післяопераційному періоді у пацієнтів з поліпозним риносинуситом сприяє більш активному відновленню показників дихальної функції порожнини носа в порівнянні з контрольною групою – до 26%, за даними риноманометрії.

2. На підставі отриманих результатів препарат «Назомер» є ефективним протизапальним та відновлюючим засобом у після-

операційному періоді у хворих з поліпозним риносинуситом.

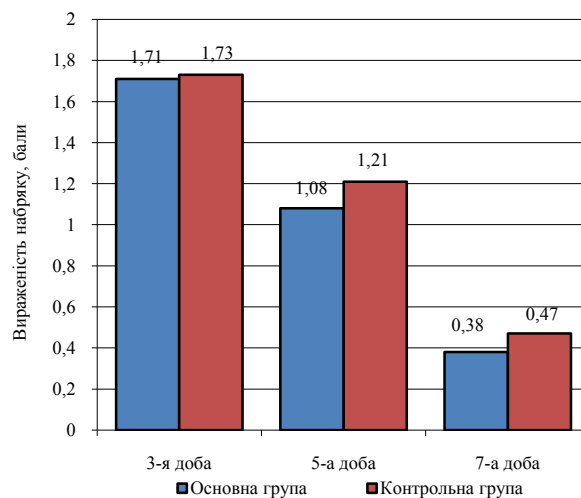

Рис. 1. Результати ендоскопічного дослідження порожнини носа (вираженість набряку).

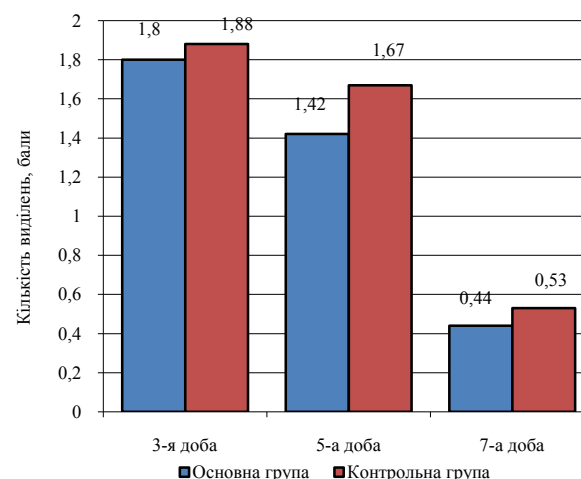

Рис. 2. Результати ендоскопічного дослідження порожнини носа (наявність виділень).

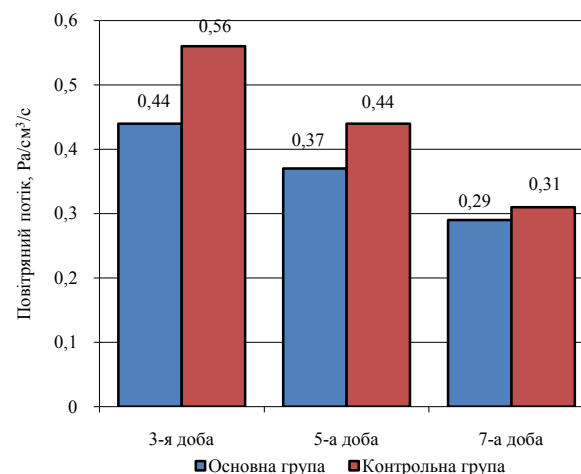

Рис. 3. Результати риноманометрії.

Література

1. Bezshapochny WB, Podovzhny OG, Grishina IS. [Features of postoperative treatment of patients after endonasal surgical interventions]. Zhurnal vushnyh, nosovyh i gorlovyh hворob. 2017;3-с:12-13. [Article in Ukrainian].
2. Garyuk OG. [Rhinomanometry. Message 2: Current State and Prospects]. Rynologia. 2013;3:32-45. [Article in Ukrainian].
3. Eroshin AL, Zaparov IP, Nechiporenko AS, Garyuk OG. [Objective assessment of nasal breathing function according to rhinomanometry]. Vostochno-Evropeyskiy zhurnal peredovyih tehnologiy. 2014;4/9(70):48-50. [Article in Russian].
4. Demirbas D, Cingi CI, Çakli H, Kaya E. Use of rhinomanometry in common rhinologic disorders. Expert Rev. Med. Devices 2011;8(6), 769-777.
5. Fokkens WJ, Lund VJ, Mullol J, Bachert C, Alobid I, Baroody F, et. al. European position paper on rhinosinusitis and nasal polyps 2012. Rhinol Suppl. 2012;50(23):1-298. doi: 10.2500/ajra.2013.27.3925.
6. Ryan WR, Ramachandra T, Hwang PH. Correlations between symptoms, nasal endoscopy, and in-office computed tomography in post-surgical chronic rhinosinusitis patients. Laryngoscope. 2011;121(3):674-678. doi: 10.1002/lary.21394.

Надійшла до редакції 06.12.2018

ЗАСТОСУВАННЯ НАЗОМЕРА В ХІРУРГІЧНОМУ ЛІКУВАННІ ХВОРИХ З ПОЛІПОЗНИМ РИНОСИНУСИТОМ

Березнюк В.В., Чорнокур О.А., Господ О.М.

*Каф. оториноларингології ГУ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»
E-mail: onkolog@ua.fm*

А н о т а ц і я

Актуальність. Сучасні можливості внутрішньоносової хірургії дозволяють видаляти поліпи з усіх уражених навколоносових пазух, керуючись принципом мінімальної інвазивності. Мінімально травматичне хірургічне втручання дає найкращі результати, що супроводжується меншим прогресом захворювання. Мінімальна інвазивність хірургічного втручання і обов'язкове його поєднання з післяопераційним медикаментозним лікуванням є загальноприйнятою практикою у багатьох країнах. Одним з препаратів, що активно впливають на відновлення слизової оболонки порожнини носа і навколоносових пазух в ранньому післяопераційному періоді, є «Назомер», до складу якого входять гіалуронат натрію і декспантенол в сольовому розчині.

Мета дослідження – вивчити ефективність застосування препарату Назомер у пацієнтів з поліпозним риносинуситом після ендоскопічної поліпосинусотомії.

Результати і обговорення. Основну групу склали 30 пацієнтів з поліпозним риносинуситом, яким в післяопераційному періоді, окрім стандартного лікування, призначався препарат «Назомер». До контрольної групи увійшли 30 пацієнтів, яким в післяопераційному періоді проводилося тільки стандартне лікування.

В якості критеріїв клінічної ефективності були вибрані дані ендоскопічного дослідження порожнини носа і показники передньої риноманометрії, які вимірювались приладом «Optimus».

У обстежених основної групи показник носового дихання за даними риноманометрії був кращим, ніж результати у хворих контрольної групи на 3-ю і 5-у добу післяопераційного періоду: на 26% та 24%, відповідно.

Висновок. Застосування препарату «Назомер» в післяопераційному періоді у пацієнтів з поліпозним риносинуситом сприяє більш активному відновленню показників дихальної функції порожнини носа в порівнянні з контрольною групою: за даними риноманометрії – до 26%. На підставі отриманих результатів препарат «Назомер» є ефективним протизапальним та відновлюючим засобом у післяопераційному періоді у хворих з поліпозним риносинуситом.

Ключові слова: поліпозний риносинусит, «Назомер».

APPLICATION OF NASOMER IN SURGICAL TREATMENT OF PATIENTS WITH POLYPOSIS RHINOSINUSITIS

Bereznyuk VV, Chornokur OA, Gospod OM

*Department of Otorhinolaryngology State Establishment «Dnipropetrovsk Medical Academy
of Health Ministry of Ukraine»; E-mail: onkolog@ua.fm*

A b s t r a c t

Relevance: Modern endonasal surgery allows to remove polyps from all affected paranasal sinuses, following the principles of minimal invasiveness. Minimal traumatic of surgical intervention gives the best results, accompanied by less progression of the disease. Minimal invasiveness of surgical intervention and its obligatory combination with postoperative medical treatment are common practice in many countries. One of the drugs that actively effect the restoration of the mucous membrane of the nasal cavity and paranasal sinuses in the early postoperative period is Nazomer, which includes sodium hyaluronate and dexpanthenol in saline solution.

The purpose of the study is to investigate the effectiveness of the drug Nazomer in patients with polyposis rhinosinusitis after endoscopic polyposynotomy.

Results and discussion: The main group consisted of 30 patients with polyposis rhinosinusitis, who were prescribed Nasomer in addition to standard treatment in the postoperative period. The control group included 30 patients who underwent standard treatment in the postoperative period.

As criteria for clinical efficacy, data from endoscopic examination of the nasal cavity and indicators of anterior rhinomatometry, measured by the «Optimus» device, were selected.

In the main group, the index of nasal breathing according to rhinomatometry was better than the results of patients in the control group on the 3rd and 5th day of the postoperative period by 26% and 24%, respectively.

Conclusion: The use of the drug Nazomer in the postoperative period in patients with polyposis rhinosinusitis contributes to more active restoration of respiratory function of the nasal cavity compared with the control group, according to rhinomatometry, up to 26%. Based on the results obtained, the drug Nazomer is an effective anti-inflammatory and regenerative agent in the postoperative period in patients with polyposis rhinosinusitis.

Keywords: poliposis rhinosinusitis, nasomer.